

Acta van het gezamenlijke deel van de buitengewone Generale Synoden Groningen 2024 (DGK) en Kornhorn 2024 (GKN)

Artikel 1. Werkwijze eerste gezamenlijke deel

Na het morgendeel waarin de afzonderlijke synoden enkele revisieverzoeken hebben behandeld, is in de middag het gezamenlijke deel. Op voorstel van de moderamina komen de volgende onderwerpen uit de bundel 'Voorstellen' aan de orde:

- Voorstel B.01 Naam kerkverband
- Voorstel B.02 Instellen classes
- Voorstel D.02 Instellings- of verenigingsbesluit, besluit 1: eenwording

Ds. A. Bas leidt als preses van de GKN-synode de bespreking. De stemming door de afzonderlijke synoden wordt geleid door de eigen voorzitter, respectievelijk ds. A. Bas en ds. H.Sj. Wiersma.

Artikel 2. - Voorstel B.01 Naam kerkverband

Het voorstel van moderamina is om voor de naam **Gereformeerde Kerken** te kiezen.

Redenen daarvoor zijn:

- a. Het geeft aan wat we willen zijn. Kerken die vanuit de Schrift de Gereformeerde Belijdenis willen handhaven en verkondigen.
- b. Het sluit aan bij de geschiedenis. Het laat zien dat we niet anders willen zijn dan de kerken die in de Reformatie terugkeerden naar het evangelie, naar de trouw aan de Schrift als het ene Woord van God.
- c. We kiezen bewust niet voor het woord hersteld. De reden is dat er dan een verdubbeling plaatsvindt. Wij willen graag heel gewoon terug naar de kerken van de Reformatie en daarmee ook naar de kerk zoals die in de tijd van het Nieuwe Testament ontstaan is. Daarmee ook de eenheid met de kerk in de tijd van het Oude Testament. De verdubbeling is ook niet nodig omdat er op dit moment geen kerkverband in Nederland is dat de naam Gereformeerden Kerken voert.
- d. We kiezen ervoor om het woord de weg te laten. De reden is dat dit in de huidige kerkelijke wereld alleen maar misverstand oproept. De naam Gereformeerde Kerken maakt genoeg duidelijk wat we willen zijn. Eenvoudig kerken die volgens Gods Woord willen leven met Christus als onze Koning en Verlosser.
- e. We laten in de naam een verwijzing naar Nederland weg. Dit zorgt ervoor dat de afkorting niet GKN wordt. Het is goed om een nieuwe naam te hebben die niet naar een van de verenigde kerkverbanden verwijst. Een naam die recht doet aan de nieuwe situatie die er onder Gods zegen is gekomen. Een naam die ook duidelijk maakt dat we met de kerk van Christus in het verleden verbonden zijn.

Tijdens de bespreking wordt overwegend positief gereageerd op het voorstel. Wel wordt geopperd of het niet wijs is ten aanzien van buitenlandse kerken om toch het werkgebied te duiden door toevoeging van het woord 'Nederland'. Ook worden mogelijke problemen voorzien vanwege naamsverwarring. Er zijn meerdere plaatsen in Nederland waar de naam gereformeerde kerk al wordt gebruikt voor PKN-gemeenten. Bij het zoeken op Google of YouTube kan het voor gasten moeilijk zijn om dan het goede adres te vinden. Ook is er het risico dat de buitenwereld zelf met een bijnaam gaat komen om het kerkverband te onderscheiden van

andere kerkverbanden. Genoemd wordt dat een synode niet voorschrijft hoe een plaatselijke kerk zich presenteert aan de buitenwereld.

Voorbij komen nog de namen 'Belijdende Gereformeerde Kerken', als kerken die hun belijdenis serieus nemen. En "Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld), waarbij vrijwel de volledige naam van DGK wordt gebruikt, maar de afkorting van de GKN wordt gebruikt, om richting beide kerkverbanden tot overeenstemming te komen.

Door middel van een amendement van ds. H.Sj. Wiersma wordt de naam 'Hersteld Gereformeerde Kerken' voorgesteld, om duidelijk herkenbaar te zijn, verwarring met PKN-gemeenten en toevoegingen door buitenstaanders te voorkomen. Gereageerd wordt dat we geen onnodige toevoegingen moeten doen met de suggestie dat het kerkverband een institutionaire eenheid is. Gereformeerde kerken moeten tevens voortdurend in een herstel-modus zijn.

Ds. C. Koster dient een amendement in om het woord 'Hersteld' tussen haakjes toe te voegen vóór de naam Gereformeerde Kerken.

Ten aanzien van de amendementen peilt de voorzitter het algemene gevoel van de vergadering. Er zijn slechts twee voorstanders voor de naam '(Hersteld) Gereformeerde Kerken'. Voor de naam 'Hersteld Gereformeerde Kerken' zijn er slechts 8 voorstanders.

Op basis van deze peiling geven de beide presides het originele voorstel van deputaten ter stemming. Beide synoden stemmen met algemene stemmen in met dit voorstel.

BESLUIT (B.01.)

De Buitengewone synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld) Groningen 2024 en de Buitengewone synode van de Gereformeerde Kerken Nederland Kornhorn 2024, in vergadering bijeen op 5 oktober 2024, besluiten, afzonderlijk en samen, het nieuwe kerkverband, conform het voorstel van moderamina, de naam **Gereformeerde Kerken** te geven.

Artikel 3. - Voorstel B.02 Instellen classes

Moderamina stellen voor, bij de start van het kerkverband, de bij het kerkverband aangesloten kerken in te delen in drie classicaal ressorten. Bij het maken van een indeling is nagedacht over het aantal kerken per ressort. Om de aan de classes toebedeelde taken goed te kunnen verdelen en uitvoeren is gekozen voor ca 7 kerken in een ressort. Ook is erop gelet dat het aantal kerkleden per ressort niet te veel zou verschillen. Verder is gekeken naar een logische geografische indeling. In het noorden en het oosten zijn de meeste kerken. Het aantal kerken in zuiden en westen is veel minder. Heel voorzichtig is nagedacht over wat de gevolgen voor een indeling zouden kunnen zijn wanneer kerken besluiten tot samengaan, herverdelen of splitsen.

Vergelijkbaar met nu is voor de benaming van de classicaal ressorten gekozen voor Noord, Oost en Zuid-West.

Het classicaal ressort Noord omvat de provincies Groningen, Friesland en Drenthe met de kerken:

- DGK Assen (met DGK Emmen), GK Assen, DGK Groningen, GK ZO Groningen, GK Kornhorn (met GK Leeuwarden), DGK Opeinde, GK Zuidhorn (met GK Buitenpost).

Het classicaal ressort Oost omvat de provincie Overijssel en de Noordoostpolder met de kerken:

- DGK Dalfsen, GK Dalfsen, GK Enschede, GK Hardenberg, GK Kampen, DGK Lutten, DGK Mariënberg, DGK Zwolle (met GK 't Harde), GK Zwolle (met GK Apeldoorn en GK Den Helder).

Het classicaal ressort Zuid-West omvat de rest van Nederland met de kerken:

- DGK Amersfoort, HGK Bunschoten-Spakenburg, GK Ede e.o. (met GK Amersfoort en GK Den Bosch), GK Harderwijk, DGK Lansingerland, DGK Rijnsburg, GK Zwijndrecht (met GK Goes).

Meegedeeld wordt dat in de afzonderlijke DGK-synode deze morgen een brief is behandeld van DGK Mariënberg (De Ark), met het besluit dat deze gemeente welkom is in het kerkverband. De GKN-synode had hier al dankbaar kennis van genomen. De kerk te Mariënberg wordt ingedeeld bij de classis Oost.

Met algemene stemmen wordt het besluit door beide synoden aangenomen.

BESLUIT (B.02.)

De Buitengewone synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld) Groningen 2024 en de Buitengewone synode van de Gereformeerde Kerken Nederland Kornhorn 2024, in vergadering bijeen op 5 oktober 2024, besluiten, afzonderlijk en samen, de kerken van het nieuwe kerkverband, in te delen in drie classicale ressorten, Noord, Oost en Zuid-West, conform het hiervoor genoemde voorstel van moderamina.

Artikel 4. - Voorstel D.02 Instellings- of verenigingsbesluit, besluit 1: eenwording

In het voorstel van deputaten wordt 1 november als datum genoemd waarop de beide kerkverbanden zich verenigen. Gevraagd wordt of de beide synoden na die tijd nog wel door kunnen vergaderen. Gereageerd wordt dat het een juridisch besluit is. De beide huidige buitengewone synoden van 5 oktober blijven bestaan in dezelfde samenstelling. Vanuit de vergadering wordt verzocht om de datum van vereniging dan op 5 oktober te stellen, vanuit de gedachte dat uitstel overbodig is. In het voorgestelde besluit 3.7.1. is de administratieve ingangsdatum op 1 januari 2025 gezet, zodat er tot die tijd is om lopende zaken over te dragen.

De voorzitter concludeert dat het algemeen gevoel van de vergadering is om de juridische datum op 5 oktober te stellen. Vervolgens wordt met algemene stemmen het besluit door beide synoden aangenomen.

In dankbaarheid aan de Heere van de kerk voor dit bijzondere feit van vereniging wordt vervolgens door de vergadering met alle aanwezigen heel Gezang 35 gezongen. Ds. Wiersma gaat vervolgens voor in dankgebed.

BESLUIT 1 – EENWORDING

De Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld) en Gereformeerde Kerken Nederland besluiten zich per 5 oktober 2024 te verenigen tot één gezamenlijk nieuw kerkverband onder de naam 'Gereformeerde Kerken'.

Artikel 5. - Heropening zaterdag 19 oktober

Na afstemming tussen beide moderamina wordt voorgesteld om ds. H.Sj. Wiersma de gezamenlijke vergadering op 19 oktober te doen voorzitten. De beide synoden stemmen hiermee in. Ds. Wiersma opent de vergadering met een schriftlezing uit Filippenzen 2:1-11. Hij wijst op de oproep tot eensgezindheid en ootmoed. Ook op deze gezamenlijke synodezitting moeten we niet uit eigenbelang handelen, we hebben oog te houden voor wat van anderen is. In dat kader zingt de vergadering met alle aanwezigen Psalm 25:2, waarna de voorzitter voorgaat in gebed.

Artikel 6. - Presentie en instemming met de belijdenis

In verband met afwezigheid nemen op 19 oktober een aantal secundi plaats.

Ds. C. van Dijk vervangt ds. J.R. Visser. Br. J. Hamming vervangt br. A.M.P. Jonker. Br. H.D. Hoving vervangt br. G.A.E. Rodenboog. Br. W. Westendorp vervangt br. J.A. Sikkens en br. J.P. Bakker vervangt ds. M.A. Sneep. Ds. C. van Dijk en br. J. Hamming betuigen op verzoek van de preses hun instemming met de Drie Formulieren van Eenheid.

Artikel 7. - Agenda en vaststelling acta gezamenlijk deel 5 oktober

De beide buitengewone synoden zijn bijeengeroepen om de verenging tot stand te brengen. Daarvoor is mandaat gegeven door de kerken en de classes, de synoden moeten het nieuwe kerkverband gaan inrichten. Omdat er nog steeds sprake is van twee verschillende synoden, is het belangrijk dat beide synoden gelijkluidende besluiten nemen.

De synoden stellen de acta vast van het gezamenlijk deel op 5 oktober.

Artikel 8. - B.03 Huishoudelijk Reglement Generale Synode

- B.03 Voorstel Moderamina Huishoudelijk Reglement Generale Synode

De preses stelt per artikel de vraag of er wijzigingsvoorstellen of opmerkingen zijn. Dit blijkt bij een groot aantal artikelen het geval te zijn. Ds. L. Heres merkt in zijn algemeenheid op dat gereformeerde kerken alleen moeten vastleggen wat noodzakelijk is, aangezien het kerkverband geen kerk is in institutionaire zin. Zijn voorstel, om in het reglement niet te spreken van 'het kerkverband', maar 'de kerken', wordt overgenomen. In artikel 3.3 nemen de synoden het voorstel over dat slechts één classis een extra generale synode moet kunnen samenroepen, aangezien twee classes al een noodzakelijke meerderheid van de kerken zou betekenen. In artikel 15.1 wordt de beperking "emeritus predikanten of broeders" aangepast in "personen", om ook te rekenen met de mogelijkheid dat zusters adviezen kunnen geven die waardevol zijn voor het kerkverband. In artikel 21.4 wordt gewijzigd dat afgevaardigden die eerder al lid waren van de mindere vergadering tegen wier uitspraak bezwaar is aangetekend, niet alleen buiten stemming blijven, maar ook niet mogen deelnemen aan de bespreking. Zo wordt elke schijn van inmenging in de besluitvorming vermeden. In artikel 22.1.a en 22.1.b. wordt toegevoegd dat beide deputaatschappen Deputaten Financieel Beheer in kennis zullen stellen van hun begroting. Op die manier kunnen Deputaten FB een totaaloverzicht maken voor de kerken. In artikel 22.1.c wordt 'in overleg' veranderd in 'na overleg'. In artikel 22.1.g. wordt de jaarlijkse teldatum niet op 1 januari gesteld, maar op 1 oktober, zodat de penningmeesters niet in moeilijkheden komen met de begroting voor het volgende jaar. Artikel 26.2 wordt weggelaten zodat het Huishoudelijk Reglement niet om de drie jaar door de synode opnieuw moet worden vastgesteld. Als er wijzigingen nodig zijn, worden ze per besluit vastgesteld.

De definitieve vaststelling van het huishoudelijk reglement vindt pas plaats als alle deputaatschappen zijn ingesteld, omdat er daarvanuit mogelijk nog nieuwe wijzigingen moeten worden aangebracht.

Artikel 9. - C.01 Deputaatschap Informatie, Ondersteuning en Archief

- C.01. Voorstel instellen deputaatschap Informatie, Ondersteuning en Archief (IOA)

Zonder verdere bespreking wordt het voorstel overgenomen.

BESLUIT (C.01.)

De Buitengewone synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld) Groningen 2024 en de Buitengewone synode van de Gereformeerde Kerken Nederland Kornhorn 2024, in vergadering bijeen op 19 oktober 2024, besluiten, afzonderlijk en samen, voor de inrichting van het per 5 oktober 2024 ingestelde kerkverband Gereformeerde Kerken, conform het voorstel van gezamenlijke deputaten:

- a. het deputaatschap Informatie, Ondersteuning en Archief (IOA) in te stellen;
- b. het deputaatschap de instructie mee te geven zoals voorgesteld door gezamenlijke deputaten;
- c. in het deputaatschap als deputaten br. J. Bruijn, br. J.F. de Leeuw, br. J.W. Meijer, br. A. Neelis en br. W.K. de Wind te benoemen voor de periode tot en met de eerste synode in mei 2026;
- d. als samenroeper van het deputaatschap aan te wijzen br. J.W. Meijer;
- e. voor de periode 2025 en 2026 aan het deputaatschap een budget groot € 3500,- beschikbaar te stellen.

Artikel 10. - C.02 Deputaatschap Financieel Beheer

- C.02 Voorstel instellen deputaatschap Financieel Beheer (DFB)

Als deputaten worden aan tafel genodigd br. H.J. Mooibroek en br. C. Tillema.

Verschillende afgevaardigden stellen vragen aan de deputaten, welke vervolgens door hen worden beantwoord. Zo lichten deputaten toe dat er gekozen is voor twee deputaatschappen (DFB en DHS), zodat het gemakkelijker is om vanuit de verschillende expertises kennis op te kunnen bouwen en om meer vertrouwelijkheid te kunnen waarborgen als er familiebanden zijn tussen deputaten en hulpbehoevende studenten. Ook kan er gemakkelijker gecollecteerd worden voor de afzonderlijke doelen.

Ds. P. Helmus pleit voor een onderscheid tussen pensionering en emeritering. Zo kennen we geen “vervroegd emeritaat” en hoeven we de pensioengerechtigde leeftijd niet te volgen. De wetgeving rondom arbeidsongeschiktheid is ook niet gelijk aan wat artikel 13 van de kerkorde bepaalt. Hij vindt het van belang dat een AOV vrijwillig is voor predikanten. Er zijn ook predikanten die vanwege hun gezondheid geen AOV kunnen afsluiten of voor wie het onbetaalbaar duur is. Deputaten antwoorden dat de instructie juist onderzoek beoogt, mede omdat de overheid een AOV wil verplichten voor zelfstandigen.

Enkele afgevaardigden kijken kritisch naar de verplichting dat een predikant zich moet aansluiten bij de mantelpolis van Zwitserleven. Deputaten lichten toe dat je een regeling moet hebben die voldoet aan de pensioenwet. Als een predikant niets heeft geregeld, zal zijn gemeente als zij niet kan voorzien naar art. 13 KO, aankloppen bij de kerken. Dat is een financieel risico dat we niet moeten lopen. Over de verdeling van de gelden wordt toegelicht dat de GKN de reserves op één pot hadden, terwijl DGK twee reserves kenden: hulpbehoevende classes en een reserve voor een pensioengat. Aangezien de kerken een ANBI-status hebben, mogen ze niet zomaar reserves oppotten, maar moet het gekoppeld zijn aan een bepaald doel wat het ‘algemene nut’ dient.

Ds. L. Heres dient een amendement in om besluit e met de verplichting om deel te nemen aan de mantelpolis te schrappen. De bepaalde verzekeringsmaatschappij is te specifiek en het is de verantwoordelijkheid van de kerkenraad, dan is een advies het hoogst haalbare.

Ds. C. Koster merkt op dat het goed is om de verplichting om deel te nemen aan de mantelpolis

van Zwitserleven expliciet te formuleren. Als we het in de vrijheid van de kerken laten, zijn de risico's enorm als het misgaat, en dan moet de rest van het kerkverband daarvoor opdraaien. Met 6 stemmen voor en 16 tegen wordt het amendement afgewezen.

Ds. P. Heres noemt dat artikel 13 van de kerkorde de kerken verplicht om hun predikanten op gepaste wijze te onderhouden bij emeritering. Daarom zou de verplichting om deel te nemen aan de Mantelpolis niet bij de nieuwe predikanten, maar bij de desbetreffende kerken moeten liggen. Hij dient daarom een amendement in ter vervanging van besluit e: De kerk waar een predikant begint te dienen in de Gereformeerde Kerken is verplicht via de Mantelpolis van Zwitserleven te voorzien in de onderhouding bij emeritaat.

Met 9 stemmen voor, 9 stemmen tegen en 6 onthoudingen wordt het amendement afgewezen.

Br. J. Wieringa dient een amendement in om bij besluit L de reserves apart zichtbaar te houden. Met 15 stemmen voor en 9 onthoudingen wordt het amendement overgenomen.

Het verzoek van ds. R. Douma om niet te spreken van "Arbeidsongeschiktheid", maar "Emeritering bij ziekte" in artikel 12 van de Instructie Deputaatschap Financieel Beheer wordt overgenomen.

Br. J. Hamming oppert dat vacante kerken ook gebruik maken van predikanten. Zouden zij dan niet moeten meebetalen? Hij dient daarom een amendement in bij artikel 11 van de instructie voor deputaten FB: DFB zien toe op een goede emeritaatsvoorziening, waarbij alle kerken verplicht worden om een bijdrage te leveren naar artikel 13 KO.

Met 4 stemmen voor en 12 stemmen tegen wordt het amendement afgewezen.

De vergadering neemt het geamendeerde voorstel van deputaten FB over.

BESLUIT (C.02.)

De Buitengewone synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld) Groningen 2024 en de Buitengewone synode van de Gereformeerde Kerken Nederland Kornhorn 2024, in vergadering bijeen op 19 oktober 2024, besluiten, afzonderlijk en samen, voor de inrichting van het per 5 oktober 2024 ingestelde kerkverband Gereformeerde Kerken, conform het voorstel van gezamenlijke deputaten en na het wijzigen van de omschrijving "Arbeidongeschikt" in "Emeritering bij ziekte":

- a. het deputaatschap Financieel Beheer (DFB) in te stellen;
- b. het deputaatschap de instructie mee te geven zoals door deputaten voorgesteld in ad.4 instructie DFB met bijlage 1 ;
- c. in het deputaatschap als deputaten, br. E. Korevaar, br. C. Tillema en zr. G. van der Wolf te benoemen voor de periode tot en met de eerste synode in mei 2026 en br. H.J. Mooibroek en br. J. Noort voor een periode tot 1 januari 2026;
- d. als samenroeper van het deputaatschap aan te wijzen br. C. Tillema;

en besluiten verder

- e. een predikant die actief gaat dienen in de kerken, is verplicht zich aan te sluiten bij de Mantelpolis Zwitserleven
- f. de regelingen zoals door deputaten hiervoor genoemd in ad.3-2, gelden tot het DFB een nieuwe regeling heeft opgesteld
- g. de regeling zoals door deputaten hiervoor genoemd in ad. 5. blijft gelden, het startkapitaal ad € 20.000,- te verdelen over de classes op basis van het zielental per 1/1/2025, de garantiestelling per classis te laten gelden, ingaande 1/1/2024

- h. alle rechten en plichten inzake ondersteuning studenten worden vanuit CFB GKN overgedragen aan DHS (art. 19)
- i. CFB (GKN) draagt een reserve van € 42.000,- over aan DHS (art.19)
- j. de administraties met alle overige rechten en verplichtingen van de huidige financiële commissies over te dragen aan DFB
- k. de administratie met alle rechten en verplichtingen van de huidige deputaten art.19 DGK over te dragen aan DHS (art 19)
- l. de reserve als genoemd in de instructie artikel 11.5 en in art. 10.4 apart zichtbaar te houden.
- m. voor de periode 2025 en 2026 een nog te bepalen quotum per jaar per/ kerklid vast te stellen.

Artikel 11. - C.03 Deputaatschap Hulpbehoevende Studenten

- C.03 Voorstel instellen deputaatschap Hulpbehoevende Studenten (art.19)

Zonder verdere bespreking wordt het voorstel overgenomen. De vaststelling van het quotum volgt later nog.

BESLUIT (C.03.)

De Buitengewone synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld) Groningen 2024 en de Buitengewone synode van de Gereformeerde Kerken Nederland Kornhorn 2024, in vergadering bijeen op 19 oktober 2024, besluiten, afzonderlijk en samen, voor de inrichting van het per 5 oktober 2024 ingestelde kerkverband Gereformeerde Kerken, conform het voorstel van gezamenlijke deputaten:

- a. het deputaatschap Hulpbehoevende Studenten (art.19) (DHS (art.19) in te stellen
- b. het deputaatschap de instructie mee te geven zoals door deputaten voorgesteld in bijlage 2 instructie DHS (art. 19)
- c. in het deputaatschap als deputaten br. C.G.. Broeks, br. C. Tillema, br. W.J. Sikkens, br. M. van Veen, br. C. Houweling, br. C. van Egmond voor de periode tot en met de eerste synode in mei 2026
- d. als samenroeper van het deputaatschap aan te wijzen br. C.G. Broeks

en besluiten verder:

- e. alle rechten en plichten inzake ondersteuning studenten worden vanuit CFB GKN overgedragen aan DHS (art. 19)
- f. de administratie met alle rechten en verplichtingen van de huidige deputaten art.19 DGK over te dragen aan DHS (art 19)
- g. voor de periode 2025 en 2026 wanneer de keuze voor de opleidingstructuur duidelijk is een nog te bepalen quotum per jaar/ per kerklid vast te stellen.

Artikel 12. - C.05 Deputaatschap appenzaken

- C.05 Voorstel instellen deputaatschap Appenzaken

Br. J.W. Meijer en Zr. D. Buist-Biewenga worden als deputaten uitgenodigd aan tafel.

N.a.v. een vraag over appendix 2 'Onderscheid ten opzichte van een 'drie-partijen-gesprek'. Licht broeder Meijer toe dat het 'horen' van de appellanten bij dit artikel bedoeld is om de zaak duidelijk te krijgen, en geen direct onderdeel is van de bemiddeling. De vraag of er bemiddeld kan worden moet aan de partijen gesteld worden, alleen als allen instemmen kan het

bemiddelingsproces beginnen.

Ds. E. Heres heeft aangegeven niet beschikbaar te zijn als deputaat.

De vergadering neemt het voorstel van deputaten over.

BESLUIT (C.05.)

De Buitengewone synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld) Groningen 2024 en de Buitengewone synode van de Gereformeerde Kerken Nederland Kornhorn 2024, in vergadering bijeen op 19 oktober 2024, besluiten, afzonderlijk en samen, voor de inrichting van het per 5 oktober 2024 ingestelde kerkverband Gereformeerde Kerken, conform het voorstel van moderamina:

1. Een generaal deputaatschap Appelzaken in te stellen
2. De Appelregeling Generale Synode vast te stellen zoals voorgesteld door moderamina
3. In het generale deputaatschap Appelzaken te benoemen als deputaten: zr. D. Buist-Biewenga, ds. F.J. Bijzet, br. A. van Egmond, br. J.W. Meijer, br. L. Menninga, mr. G. Schaak, ds. M.A. Sneep, br. G.H. Werkman te benoemen voor de periode tot en met de eerste synode in mei 2026
4. Als samenroeper van het deputaatschap aan te wijzen br. J.W. Meijer.

Artikel 13. - C.06 Deputaatschap Ad. Art. 49 kerkorde

- C.06 Voorstel instellen deputaatschap Ad art. 49 kerkorde (art. 49)

Het voorstel wat op tafel ligt kent twee verantwoordingen, met een verschillende visie op een eventuele instructie. De deputaten voorbereiding eenwording hebben getracht om in het voorgestelde besluit alle onderdelen op te nemen zoals die in de instructie stonden en in de kerkorde staan.

Na een stemming met 14 stemmen voor, 4 tegen en 3 onthoudingen, wordt het voorgestelde besluit overgenomen, inclusief de korte instructie die door deputaten DGK was opgesteld.

BESLUIT (C.06.)

De Buitengewone synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld) Groningen 2024 en de Buitengewone synode van de Gereformeerde Kerken Nederland Kornhorn 2024, in vergadering bijeen op 19 oktober 2024, besluiten, afzonderlijk en samen, voor de inrichting van het per 5 oktober 2024 ingestelde kerkverband Gereformeerde Kerken:

- conform artikel 49 van de kerkorde ds. A. Bas, ds. F.J. Bijzet, ds. G. den Dulk, ds. L. Heres, ds. A. Jongeneel, ds. C. Koster, ds. M.A. Sneep, ds. J.R. Visser en ds. H.Sj. Wiersma, te benoemen als deputaten die de classes moeten bijstaan in alle gevallen waarbij de kerkorde dit voorschrijft, en – op verzoek van de classes- bij bijzondere moeilijkheden. Ook zullen zij, of enkelen van hen toezicht houden op het peremptoir examen van de aanstaande predikanten, geheel zoals vastgelegd in de door de synode vastgestelde regeling examina;

daarbij is bepaald dat:

- de benoeming geldt voor de periode tot en met de eerste synode in mei 2026;
- ds. H.Sj. Wiersma wordt aangewezen als samenroeper van het deputaatschap
- deputaten zelf een voorzitter en secretaris aanwijzen;
- deputaten 10 weken voor aanvang van de eerstvolgende synode rapport uitbrengen van de door hen uitgevoerde werkzaamheden;

- deputaten in overleg met deputaten FB hun benodigde budget voor de komende drie jaar vast stellen en dit budget ter goedkeuring aan de synode voorleggen. (eerste keer 2025 en 2026);
- deputaten voor het uitvoeren van de opdrachten kunnen beschikken over de nodige financiële middelen. De quaestor van deputaten Financieel Beheer regelt de betalingen;
- eens in de drie jaar, steeds wanneer er een synode wordt gehouden, alle relevante stukken, verslagen, notulen en rapporten door deputaten ter archivering worden overgedragen aan de archivaris van het kerkverband;
- met uitzondering van stukken die ook gedurende een aantal jaren op papier bewaard moeten worden, alle stukken digitaal in het bronbestand (Word, Excel, Powerpoint) en of in PDF aan de archivaris aangeboden worden.

Tevens is besloten:

- deputaten de korte instructie, zoals opgesteld door deputaten DGK, mee te geven.

Artikel 14. - C.07 Deputaatschap Betrekkingen Buitenlandse Kerken

- C.07 Voorstel instellen deputaatschap Hulpbehoevende Studenten (art.19)

In de informatieve ronde merkt ds. L. Heres op dat de vriendschapsrelatie gaat over informele contacten. Daarbij vraagt hij zich af waarom deze dan vervolgens semi-formeel worden gemaakt. Wat de vriendschapsrelatie met de ERE betreft wil hij ervoor waken om zomaar een keuze in het buitenland te maken, terwijl er ook andere contacten zijn en de kerkelijke kaart van Oekraïne voor ons niet inzichtelijk is. Br. Hamming vraagt zich af waarom de ERWKB in Oostenrijk niet genoemd worden bij vriendschapsrelaties. Ds. P. Heres vraagt zich af hoe deputaten zijn omgegaan met de gevoeligheden rondom de OPC en de ICRC.

Ds. A. Jongeneel geeft namens deputaten een beantwoording van de vragen. Dankzij de ICRC zijn er meer contacten met kerken wereldwijd, waar we iets mee moeten. Tegelijkertijd zijn we niet in staat om met alle kerken intensieve contacten te onderhouden, daarom is er gelaagdheid nodig. Deputaten hebben geprobeerd recht te doen aan de positie van de plaatselijke kerken, omdat er via informele contacten wel allerlei lijntjes lopen. Maar de relatie die een plaatselijke kerk heeft, wil je niet direct aan andere kerken opleggen. Wat de contacten via de ICRC betreft is artikel 4 van het voorstel niet beperkend bedoeld, maar als een toespitsing van artikel 1.

Het rapport van de visitatie bij de SERK loopt via het deputaatschap. Vanuit de deputaten komt het zonder inhoudelijke informatie op de synodetafel. De schatting van de financiële kosten is te laag. Wat de ERWKB betreft, moet het contact nog plaatsvinden, want zij hebben nog maar kort hun zusterkerkrelatie met de GKv verbroken. Verder moeten we als kerken niet een al te grote mening willen hebben over kerken in het buitenland. Dat was ook de praktijk vanuit de GKv.

Ds. C. Koster licht als deputaat toe dat het voorstel uitgaat van de bestaande situaties uit beide kerkverbanden. Dat neem je bij een vereniging van elkaar over, via een volgende synode kan daar opnieuw iets van gevonden worden. Wat de vriendschapsrelaties betreft, staat er bewust niet bij dat deze kerken door ons erkend worden als trouwe kerken van Christus, wat bij de andere twee categorieën wel genoemd wordt. Terwijl het tegelijk wel eerlijk is om ze te noemen, omdat je met die kerken via de ICRC wel contact hebt. Bovendien kan het mogelijk helpen, als gemeenteleden voor een periode naar het buitenland gaat, dat ze dan weten dat er in die landen ook kerken zijn waar we contact mee hebben. Wat het aanvaarden van attestaties betreft, zou C.3 uit de bijlage ook geschrapt kunnen worden, waarbij de kerkenraad verantwoordelijk blijft.

In de eerste meningsvormende ronde vraagt ds. A. Bas zich af wat de vormgeving van het voorstel voor invloed heeft op de huidige praktijk. Zo gaat er in Kampen, met toestemming van de classis al sinds lange tijd soms een predikant voor uit Australië of Oostenrijk.

Ds. L. Heres benadrukt dat de toegang tot het avondmaal een verantwoordelijkheid blijft van de kerkenraden. Als iemand zich vanuit het buitenland aandient, terwijl er in dat land geen zusterkerkrelatie is, kun je niet doen alsof er daar geen kerken van Christus zijn. In zo'n geval te moeten wachten op een Generale Synode zou niet kloppen. Daarin kun je ook de jurisprudentie (o.a. via Bouma) volgen. Bij de voorgestelde vriendschapsrelaties wordt vastgelegd, wat niet vastgelegd moet worden.

Hij dient drie amendementen in:

1. Artikel 8 van de instructie en artikel C.2 van de bijlage worden geschrapt.
2. De uitgebreide toelichting bij 8.4. t.a.v. de ERE wordt geschrapt.
3. Bij artikel 6 moet worden toegevoegd: Zij brengen rapport uit aan de Generale Synode.

Br. H.D. Hoving merkt op dat de ICRC een hele prominente plek heeft gekregen en betwijfelt of dat verstandig is, gezien de revisieverzoeken t.a.v. de ICRC en verzoeken m.b.t. de OPC. Hij is van oordeel dat het voorgaan van predikanten in de bediening van Woord en sacramenten enkel bij een zusterkerkrelatie hoort en niet bij een correspondentierelatie. Hij dient een amendement in om bij B.3 de volgende woorden te schrappen:

“en aanvaarden van hun erkende voorgangers in de bediening van Woord en sacramenten”.

Ds. P. Heres noemt dat het onverstandig zou zijn om op dit moment als kerken lid te zijn van de ICRC en een correspondentierelatie te hebben met de OPC. De GKN hebben deze besluiten t.a.v. de vereniging in een laat stadium nog afzonderlijk genomen. De afzonderlijke DGK-synode heeft 5 oktober naar aanleiding van het revisieverzoek van ds. S. de Marie besloten om op het gezamenlijke deel zowel de uitspraak van de GS Emmen 2009, art. 109E als de problematiek t.a.v. de erkenning van andere lidkerken aan de orde te stellen. In 2009 was besloten om niet deel te nemen aan de ICRC omdat er ook lidkerken waren die niet onverkort trouw waren aan de belijdenis. Deputaten gaan echter in hun voorstel C.3 ervan uit dat we de pastorale zorg en tucht van de lidkerken van de ICRC respecteren. Hoewel enkel in het buitenland, wat concreet de CGK uitsluit. Dat we in Nederland al geen overeenstemming hebben, geeft al aan dat het buitenland al helemaal moeilijk is. De kerken in Australië (FRCA) hebben juist in 2024¹ besloten om deputaten als “observers” te sturen naar de ICRC-conferenties in 2026 en 2030, om juist dit punt aan de orde te stellen. Ze moeten samen met lidkerken van de ICRC onderzoeken wat er wordt bedoeld met de ICRC-doelstelling “to express and promote the unity of faith that the member churches have in Christ”. Ook moeten zij daarbij evalueren of het begrip van de lidkerken t.a.v. de ‘eenheid van geloof’ strijdig is met de Schrift en of dit wel toegepast kan worden op alle lidkerken.

Wat de OPC betreft, hebben DGK nog maar kort een geschiedenis met de LRCA achter de rug. In het afwijzen van de afscheiding van de LRCA, is enkel gefocust op de CanRC, met als uitkomst dat het ‘confessioneel lidmaatschap’ en de avondmaalspraktijk van de CanRC niet in geding zijn. Bij de OPC als presbyteriaanse kerk ligt dit anders.

Ds. P. Heres dient drie amendementen in, waarbij hij ruimte laat voor een constructieve invulling t.a.v. de ICRC en OPC.

1. Artikel C.3 en C.4 van de bijlage worden geschrapt.

¹ FRCA Synod Darling Downs 2024, art. 95, p. 78-84.

2. Artikel 4 en alle verwijzingen in de bijlage naar de ICRC worden geschrapt.
3. Bij artikel 7 wordt de OPC weggelaten.

Ds. C. Koster geeft namens deputaten een reactie. Strikt volgens de letter zouden voorgangers uit Australië en Oostenrijk niet kunnen voorgaan bij ons, maar in sommige gevallen moet je kijken naar de situatie. Verder gaat het kerkverband juist wel over attestaties. Het is allereerst een taak van de plaatselijke gemeente, maar daar ben je samen verantwoordelijk voor. Daarom moeten we ons er ook over uitspreken.

Wat de ICRC en de OPC betreft, is het moeilijk te presenteren dat de GKN moeten terugkomen van hun besluiten. Als blijkt dat kerkverbanden in de toekomst verkeerde wegen gaan, kunnen besluiten altijd heroverwogen worden. Het principe is dat zowel DGK en GKN beide hun geschiedenis meenemen in het nieuwe, verenigde kerkverband. Het lijkt deputaten verstandig om wederzijds elkaars verleden te respecteren. Dat geldt voor het contact wat er vanuit GKN is met ICRC en OPC. En voor DGK wat betreft het contact met ERE. Deputaten ontraden dan ook de voorgestelde amendementen. Ds. A. Jongeneel merkt op dat de bijlage en instructie op een volgende generale synode qua discussie waarschijnlijk weer opnieuw voorbijkomt.

De voorzitter constateert dat de vergadering nog niet klaar is om een besluit te nemen. Op de volgende zitting zal daarom de besluitvorming plaatsvinden, zonder nieuwe bespreekpunten. De amendementen zullen op papier worden gezet en worden geordend.

Artikel 15. - C.08 Deputaatschap Kerkelijke Eenheid

- C.08 Voorstel instellen deputaatschap Kerkelijke Eenheid (DKE)

De voorgestelde samenstelling van het deputaatschap vermeldt momenteel alleen predikanten. De reden hiervoor is dat bij alle samengestelde deputaatschappen is uitgegaan van de huidige samenstelling. Wie niet beschikbaar was, is niet opnieuw voorgesteld. Er is voor dit deputaatschap niet gezocht naar nieuwe kandidaten. Het zou een overweging voor de volgende Generale Synode kunnen zijn om ook niet-predikanten te benoemen.

Br. Wezeman dient een amendement in om nu ook ouderlingen te benoemen als deputaat. Dit amendement wordt door anderen gesteund, omdat het geen 'domineesdeputaatschap' moet worden. Met 9 stemmen voor en 11 stemmen tegen wordt het amendement afgewezen.

De moderamina kijken nog naar de benoemingen, maar verder neemt de vergadering het voorgestelde besluit over.

BESLUIT (C.08.)

De Buitengewone synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld) Groningen 2024 en de Buitengewone synode van de Gereformeerde Kerken Nederland Kornhorn 2024, in vergadering bijeen op 19 oktober 2024, besluiten, afzonderlijk en samen, voor de inrichting van het per 5 oktober 2024 ingestelde kerkverband Gereformeerde Kerken, conform het voorstel van gezamenlijke deputaten:

1. Het deputaatschap Kerkelijke Eenheid in te stellen.
2. Het deputaatschap de instructie mee te geven zoals voorgesteld gezamenlijke deputaten.
3. In het deputaatschap deputaten te benoemen voor de periode tot en met de eerste synode in mei 2026.
4. Als samenroeper van het deputaatschap aan te wijzen ds. M.A. Sneep.
5. Voor de jaren 2025 en 2026 een budget groot € 1000,- beschikbaar te stellen.

Artikel 16. – E.01 Aanwijzen samenroepende kerk GS

- E.01 Voorstel aanwijzen samenroepende kerk GS

Zonder verdere bespreking wordt het voorstel overgenomen.

BESLUIT (E.01.)

De Buitengewone synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld) Groningen 2024 en de Buitengewone synode van de Gereformeerde Kerken Nederland Kornhorn 2024, in vergadering bijeen op 19 oktober 2024, besluiten, afzonderlijk en samen, de Gereformeerde Kerk Zwolle e.o. aan te wijzen als samenroepende kerk voor de in mei 2026 te houden eerste generale synode van de Gereformeerde Kerken.

Artikel 17. – E.02 Aanwijzen samenroepende kerken classes

- E.02 Voorstel aanwijzen samenroepende kerken classes

Zonder verdere bespreking wordt het voorstel overgenomen.

BESLUIT (E.02.)

De Buitengewone synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld) Groningen 2024 en de Buitengewone synode van de Gereformeerde Kerken Nederland Kornhorn 2024, in vergadering bijeen op 19 oktober 2024, besluiten, afzonderlijk en samen:

- DGK Assen aan te wijzen als samenroepende kerk voor de in december 2024 te houden eerste Classis Noord van de Gereformeerde Kerken.
- DGK Dalfsen aan te wijzen als samenroepende kerk voor de in december 2024 te houden eerste Classis Oost van de Gereformeerde Kerken.
- GK Ede e.o. aan te wijzen als samenroepende kerk voor de in december 2024 te houden eerste Classis Zuid-West van de Gereformeerde Kerken.

Artikel 18. – E.03 Aanwijzen kerken voor controles

- E.03 Voorstel aanwijzen kerken voor controles

Zonder verdere bespreking wordt het voorstel overgenomen.

BESLUIT (E.03.)

De Buitengewone synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld) Groningen 2024 en de Buitengewone synode van de Gereformeerde Kerken Nederland Kornhorn 2024, in vergadering bijeen op 19 oktober 2024, besluiten, afzonderlijk en samen:

- GK ZO Groningen aan te wijzen voor het jaarlijks in de maand april nazien van de boeken, bescheiden en gelden van de quaestor van deputaten Financieel Beheer.
- GK Enschede aan te wijzen voor het jaarlijks in de maand april nazien van de boeken, van deputaten Hulpbehoevende Studenten (art. 19).
- HGK Bunschoten-Spakenburg aan te wijzen voor het jaarlijks in de maand april nazien van de boeken, van deputaten Opleiding.
- DGK Opeinde voor het nazien van het archief van het kerkverband

Artikel 19. – F.01 Model Huishoudelijk Reglement Classes en bijlagen

- F.01 Voorstel Moderamina MODEL Huishoudelijk Reglement Classes
- F.02 Bijlagen MODEL Huishoudelijk Reglement Classes

Ten dienste van de classes, met het oog op gelijkvormigheid, stellen de Generale Synoden een Model voor aan de classes voor hun Huishoudelijk Reglement. De classes zelf zullen hun eigen Huishoudelijk Reglement moeten vaststellen. Wel zijn er enkele bijlagen die door de synode moeten worden vastgesteld, dat betreft de twee regelingen voor de examina, regeling spreekconsent en de appelregeling.

BESLUIT (F.01.)

De Buitengewone synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld) Groningen 2024 en de Buitengewone synode van de Gereformeerde Kerken Nederland Kornhorn 2024, in vergadering bijeen op 19 oktober 2024, besluiten, afzonderlijk en samen, voor de inrichting van het per 5 oktober 2024 ingestelde kerkverband Gereformeerde Kerken, het hiervoor genoemde MODEL HUISHOUDELIJK REGLEMENT CLASSES incl. de daarin genoemde regelingen zoals hierna voorgesteld te weten:

- Instructie deputaat-secretaris,
- Geloofsbrief,
- Akte van ontslag,
- Akte van emeritaat,
- Visitatieregeling,
- Regeling steun art. 11 kerkorde en de
- Regeling archiveren en toegankelijkheid archief,

ter vaststelling aan de classes te doen toekomen, alsmede de in het MODEL HUISHOUDELIJK REGLEMENT CLASSES genoemde regelingen vast te stellen, zoals hierna voorgesteld, te weten:

- Regeling examina, preparatoir,
- Regeling examina, peremptoir,
- Regeling spreekconsent en de
- Appelregeling,

en aan de classes voor opnemng in het door de classes vast te stellen huishoudelijk reglement te doen toekomen.

Artikel 20. - C.10 Deputaatschap Zorg inzake Grensoverschrijdend Gedrag

- C.10 Voorstel instellen deputaatschap (Seksueel) Grensoverschrijdend Gedrag (S)GOG

Br. W.K. de Wind en br. J.B. van der Gaast worden als deputaten aan tafel genodigd.

In de bespreking wordt veel ingegaan op de naam van het deputaatschap. Enerzijds wordt geopperd om 'Zorg' toe te voegen aan de naam, om duidelijk te maken waar het deputaatschap zich mee bezighoudt. Daarnaast merkt br. Veening op dat Grensoverschrijdend gedrag een uitbreiding is van het werkgebied ten opzichte van enkel seksueel misbruik. Ds. P. Heres merkt op dat het werkveld van het deputaatschap Zorg inzake Seksueel Misbruik niet zonder een verzoek vanuit de kerken zomaar naar grensoverschrijdend gedrag kan worden uitgebreid door de koers van het meldpunt te volgen. Ook is er nog geen heldere definitie gegeven van wat grensoverschrijdend gedrag inhoudt.

Br. de Wind noemt dat de naam al aangeeft waar het deputaatschap over gaat. Vanuit de GKN was er al wel een gerichtheid op grensoverschrijdend gedrag. Hij benadrukt het belang van de uitbreiding van het werkgebied, omdat deputaten anders het werk de komende tijd niet kunnen

oppakken, terwijl er wel nood kan zijn op dit gebied. Het gaat om grensoverschrijdend gedrag in verhoudingen binnen de kerken tussen ambtsdragers en leden van de kerk, maar de definitie moet nog nader worden aangevuld.

Br. Veening dient een amendement op de naam, en stelt: Zorg inzake Seksueel Misbruik (ZSM) voor. Als er nog nagedacht moet worden over de invulling van grensoverschrijdend gedrag, dan moet het niet in de naam. Met 8 stemmen voor, 15 stemmen tegen en 1 onthouding wordt het amendement niet overgenomen.

Omdat grensoverschrijdend gedrag per definitie ook seksueel grensoverschrijdend gedrag insluit, wordt dit weggelaten uit de naam. Ds. C. van Dijk stelt per amendement voor om de taakomschrijving 'zorg' in de naam toe te voegen. De vergadering neemt dit over, waarop het deputaatschap de naam 'Zorg inzake Grensoverschrijdend Gedrag' ontvangt. Het totale voorstel wordt eveneens overgenomen.

BESLUIT (C.10.)

De Buitengewone synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld) Groningen 2024 en de Buitengewone synode van de Gereformeerde Kerken Nederland Kornhorn 2024, in vergadering bijeen op 19 oktober 2024, besluiten, afzonderlijk en samen, voor de inrichting van het per 5 oktober 2024 ingestelde kerkverband Gereformeerde Kerken, conform het voorstel van gezamenlijke deputaten:

1. Het deputaatschap Zorg inzake Grensoverschrijdend Gedrag in te stellen
2. Het deputaatschap de instructie mee te geven zoals voorgesteld door gezamenlijke deputaten.
3. In het deputaatschap als deputaten zr. R. Blankespoor-Sebens, br. J.B. van der Gaast, zr. M. van Gent, br. G. Veerman, br. W.K. de Wind te benoemen voor de periode tot en met de eerste synode in mei 2026.
4. Als samenroeper van het deputaatschap aan te wijzen br. J.B. van der Gaast
5. Voor de jaren 2025 en 2026 een budget groot € 7500,- beschikbaar te stellen.